

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
01.02.2023
Hetkel kehtiv
RT I, 23.12.2022, 31

Sihtasutuste seadus

Vastu võetud 15.11.1995
[RT I 1995, 92, 1604](#)
jõustumine 01.10.1996

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
06.06.1996	RT I 1996, 42, 811	01.10.1996
25.03.1998	RT I 1998, 36, 552	01.05.1998
17.06.1998	RT I 1998, 59, 941	10.07.1998
20.01.1999	RT I 1999, 10, 155	01.01.2000
20.06.2000	RT I 2000, 55, 365	12.07.2000
06.06.2001	RT I 2001, 56, 336	07.07.2001
14.11.2001	RT I 2001, 93, 565	01.02.2002
05.06.2002	RT I 2002, 53, 336	01.07.2002
17.12.2003	RT I 2003, 88, 591	01.01.2004
16.12.2004	RT I 2004, 89, 613	07.01.2005
15.06.2005	RT I 2005, 39, 308	01.01.2006
23.11.2006	RT I 2006, 55, 412	01.01.2007
06.12.2006	RT I 2006, 61, 456	01.01.2007
04.06.2008	RT I 2008, 27, 177	10.07.2008
29.01.2009	RT I 2009, 13, 78	01.07.2009
21.10.2009	RT I 2009, 51, 349	15.11.2009
29.10.2009	RT I 2009, 54, 363	01.01.2010
27.01.2010	RT I 2010, 9, 41	08.03.2010
09.12.2010	RT I, 17.12.2010, 20	01.01.2011, kehtides majandusaasta aruannete aruandeperioodide kohta, mis algasid 2010. aasta 1. jaanuaril või hiljem.
05.12.2012	RT I, 18.12.2012, 3	19.12.2012
27.02.2014	RT I, 21.03.2014, 3	31.03.2014
11.06.2014	RT I, 21.06.2014, 8	01.01.2015; seaduses asendatud sõnad „asukoha register” läbivalt sõnaga „registrikaart” vastavas käändes ja sõnad „asukoha registrid” läbivalt sõnaga „registrikaardid” vastavas käändes.
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
10.12.2015	RT I, 30.12.2015, 4	01.02.2016
05.04.2017	RT I, 20.04.2017, 1	15.01.2018
20.04.2017	RT I, 09.05.2017, 1	01.07.2017
18.05.2020	RT I, 23.05.2020, 2	24.05.2020
16.12.2020	RT I, 04.01.2021, 4	01.02.2021
13.04.2022	RT I, 05.05.2022, 1	01.02.2023, osaliselt muudetud [RT I, 23.12.2022, 2]

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Sihtasutuse mõiste

(1) Sihtasutus on eraõiguslik juriidiline isik, millel ei ole liikmeid ning mis on loodud vara valitsemiseks ja kasutamiseks põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks.

(2) Sihtasutuse õigusvõime tekib mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse (register) kandmisest ja lõpeb registrist kustutamiselega, kui sihtasutusel puudub vara.
[RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

(3) Sihtasutust ei ole lubatud ümber kujundada teist liiki juriidiliseks isikuks.

§ 2. Tegevuse piirangud

(1) Seaduses võib sätestada piiranguid sihtasutuse majandustegevusele.

(2) Sihtasutus ei või anda laenu ega seda tagada sihtasutuse asutajale, juhatuse ega nõukogu liikmele, samuti nendega võrdset majanduslikku huvi omavatele isikutele, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(2¹) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatud laenukeeldu rikkuv tehing on tühine. Käesoleva paragrahvi 2. lõikes sätestatud laenu tagamise keelu rikkumine ei too kaasa tehingu tühisust, kuid isik, kelle laenu tagati, peab hüvitama tagamisega sihtasutusele tekkinud kahju.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2²) Käesoleva paragrahvi 1.–2¹. lõikes sätestatud kohaldatakse krediitdilepingutele ja muudele majanduslikult samaväärsetele tehingutele.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(3) Sihtasutus võib kasutada oma tulusid üksnes põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks.

(4) Sihtasutus ei või olla täisühingu osanik ega usaldusühingu täisosanik ega juhtida täis- ega usaldusühingut.

§ 3. Nimi

(1) Sihtasutuse nimi peab selgesti erinema teistest Eestis registrisse kantud mittetulundusühingute ja sihtasutuste nimedest.

(2) Sihtasutuse nimi ei või olla eksitav sihtasutuse eesmärgi, tegevuse ulatuse ega õigusliku vormi osas.

(3) Sihtasutuse nimi peab sisaldama täiendit «sihtasutus».

(4) Sihtasutuse dokumentidel peab olema näidatud sihtasutuse nimi, asukoht ja registrikood.

(5) [Kehtetu -RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

(6) Sihtasutusel võib olla ainult üks nimi.

(7) Sihtasutuse nimi peab olema kirjutatud eesti-ladina tähestikus.

(8) Sihtasutuse nimi ei või olla vastuolus heade kommetega.
[RT I 2005, 39, 308- jõust. 01.01.2006]

§ 4. Asukoht

[Kehtetu -RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

2. peatükk SIHTASUTUSE ASUTAMINE

§ 5. Asutajad ja asutamise tingimused

(1) Sihtasutus asutatakse ühe või mitme asutaja poolt määramata ajaks, seatud eesmärgi saavutamiseni või tähtajaliselt.

- (2) Sihtasutuse asutaja võib olla füüsiline isik või juriidiline isik.
- (3) Sihtasutuse võib asutada testamendi alusel.
- (4) Kui sihtasutuse asutavad mitu asutajat, võivad nad kõiki asutaja õigusi teostada ainult tühiselt, kui asutamisosusega ei ole ette nähtud teisiti.
- (5) Asutaja õigused ei lähe üle tema õigusjärglasele.
- (6) Isik, kes annab vara sihtasutusele üle pärast selle asutamist, ei omanda sellega asutaja õiguslikku seisundit.
[RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

§ 6. Asutamisosutus

- (1) Sihtasutus asutatakse asutamisosusega, milles tuleb märkida:
 - 1) sihtasutuse nimi, asukoht ja aadress;
 - 2) asutajate nimed ja elukohad või asukohad ning aadressid, samuti isikukoodid või registrikoodid;
 - 3) asutaja poolt sihtasutusele üleantav rahasumma või muu vara ja selle väärtus;
 - 4) juhatuse ja nõukogu liikmete nimed, elukohad ning isikukoodid.
- (2) Asutamisosusega kinnitavad asutajad asutamisosuse lisana ka sihtasutuse põhikirja.
- (3) Asutamisosusele ja sellega kinnitatud põhikirjale kirjutavad alla kõik asutajad. Asutamisosutus ja sellega kinnitatud põhikiri peab olema notariaalselt tõestatud. Asutaja esindaja võib alla kirjutada, kui talle selleks antud volikiri on notariaalselt tõestatud. Põhikirja muutmise pärast sihtasutuse registrisse kandmist toimub käesoleva seaduse §-des 41–42 sätestatud korras ega nõua asutamisosuse muutmist.

§ 7. Sihtasutuse asutamine testamendi alusel

- (1) Sihtasutuse võib asutada notariaalselt tõestatud testamendi alusel, mis peab sisaldama käesoleva seaduse § 6 nõuetele vastavat asutamisosust.
- (2) Kui testamendiga ei ole määratud testamentitajut, kes peab tagama sihtasutuse registrisse kandmise, määrab kohus selleks hooldaja, kellel on testamentitajuta õigused ja kohustused.
- (3) Kui käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud testamendis sisalduv asutamisosutus ei vasta käesoleva seaduse §-s 6 sätestatud nõuetele, võib testamentitajuta või hooldaja vajaduse korral määrata sihtasutuse juhatuse ja nõukogu liikmed, samuti need asutamisosuse ja põhikirja tingimused, mida ei ole määratud testamendiga.
- (4) Testamentitajal või hooldajal on õigus teostada kuni juhatuse ja nõukogu määramiseni vastavalt sihtasutuse põhikirjale asutamisosusest tulenevaid õigusi ja valitseda üleantud vara.
- (5) Testamentitajal või hooldajal on õigus nõuda oma ülesannete täitmiseks tehtud vajalike kulutuste hüvitamist ning tasu ülesannete täitmise eest, mille suuruse määrab kohus.
- (6) Testamentitajuta või hooldaja volitused lõpevad, kui sihtasutus on registrisse kantud või kui selle registrisse kandmine on muutunud võimatuks.

§ 8. Sihtasutuse põhikiri

- (1) Sihtasutuse põhikiri peab olema kirjalik. Põhikirjas tuleb märkida:
 - 1) sihtasutuse nimi;
 - 2) sihtasutuse asukoht;
 - 3) sihtasutuse eesmärk;
 - 4) sihtasutusele vara üleandmise kord;
 - 5) soodustatud isikute ring, välja arvatud siis, kui soodustatud on kõik isikud, kellel on õigus saada väljamakseid, lähtudes sihtasutuse eesmärgist;
 - 6) sihtasutuse tähtaeg, kui see asutatakse tähtajaliselt;
 - 7) sihtasutuse vara jaotus sihtasutuse lõpetamise korral;
 - 8) juhatuse liikmete määramise ja tagasikutsumise kord, samuti nende volituste kestus;
 - 8¹) juhatuse liikmete arv, mis võib olla väljendatud kindla suurusena või ülem- ja allmäärana;
- [RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]
- 9) nõukogu liikmete määramise ja tagasikutsumise kord, samuti nende volituste kestus;
- 10) audiitori määramise ja tagasikutsumise kord, samuti tema volituste kestus;
- 11) põhikirja muutmise kord;
- 12) kas ja millistel tingimustel on asutajal õigus sihtasutust lõpetada;
- 13) juhatuse ja nõukogu liikmete tasustamise kord;
- 14) vara kasutamise ja käsutamise kord;

15) muud seaduses sätestatud tingimused.

(2) Põhikirjas võib ette näha ka muid tingimusi, mis ei ole seadusega vastuolus. Kui põhikirjasäte on vastuolus seaduses sätestatuga, kohaldatakse seaduses sätestatud.

(3) Kui põhikirjas ei ole ette nähtud sihtasutuse tähtaega, loetakse, et see on asutatud määramata tähtajaks.

§ 9. Soodustatud isikud

Soodustatud isikuks on isik, kellele vastavalt sihtasutuse põhikirjale võib sihtasutuse varast teha väljamakseid. Kui põhikirjas ei ole soodustatud isikute ringi määratud, loetakse soodustatuks kõik isikud, kellel on õigus saada väljamakseid, lähtudes sihtasutuse eesmärgist.

§ 10. Sihtasutuse asutamine

(1) Sihtasutuse asutamisel peavad asutajad sihtasutuse nimel tegutsemiseks kasutama sihtasutuse kavandatavat nime koos täiendiga «asutamisel».

(2) Kui asutamisel olevale sihtasutusele antakse üle kinnisasi või registreerimisele kuuluv vallasasi, kantakse asutatav sihtasutus kinnistusraamatusse ja muusse registrisse käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud nime ja täiendiga.

(3) Sihtasutusele raha üleandmiseks avavad asutajad asutatava sihtasutuse nimel käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud nime ja täiendit kasutades pangaarve, mida võib sihtasutuse nimel käsutada pärast sihtasutuse registrisse kandmist.

(4) Kui sihtasutust registrisse ei kanta, võib sihtasutuse nimel registrisse kantud vallasasju või kinnistusraamatusse kantud kinnisasju, samuti sihtasutuse nimele avatud pangaarvet käsutada üksnes kohtuotsusega määratud korras. Kohus teeb otsuse asutaja või muu huvitatud isiku avalduse alusel. Avalduses tuleb märkida asutamata jätmise põhjus ning sissemakse teinud isikud ja maksete suurus ning kes on millises ulatuses sissemakseid teinud.

§ 11. Registrisse kandmise avaldus

(1) Sihtasutuse kandmiseks registrisse esitab juhatus avalduse, milles näidatakse käesoleva seaduse § 14 lõike 1 punktides 2, 3, 5 ja 9–10¹ nimetatud andmed, ja sellele kirjutavad alla kõik juhatuse liikmed. Avaldusele lisatakse:

[RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

1) asutamisotsus ja sellega kinnitatud põhikiri;

2) [kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

2¹) [kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

3) elektronposti aadress;

[RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

4) muud seaduses sätestatud dokumendid.

[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 31.03.2014]

(1¹) Sihtasutus teatab registrile avalduse esitamisel kavandatud põhitegevusala, samuti teatab tegevusalade muutumisest. Tegevusalast registrile teatamisel või majandusaasta aruandes selle näitamisel kasutatakse Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatorit.

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

(2) Registrile esitatavale muule avaldusele kirjutab alla juhatuse liige. Uue juhatuse liikme registrisse kandmise avaldusele kirjutab alla uus juhatuse liige, kes peab avalduses kinnitama, et tal on seaduse kohaselt õigus olla juhatuse liige. Kui juhatuse liikmed on õigustatud esindama sihtasutust ainult ühiselt, peavad registrile esitatavale avaldusele alla kirjutama kõik sihtasutust ühiselt esindama õigustatud juhatuse liikmed.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(3) [Kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

(4) [Kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

§ 12. Registrisse kandmata jätmise

Registripidaja ei kanna sihtasutust registrisse, kui selle asutamisotsus, põhikiri või muud dokumendid ei vasta seaduse nõuetele või kui avaldus registrisse kandmiseks esitatakse pärast ühe aasta möödumist asutamisotsuse tegemisest. Avalduse tagasilükkamise korral peab registripidaja näitama ära tagasilükkamise põhjuse.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 13. Asutajate, juhatuse ja nõukogu liikmete vastutus sihtasutuse asutamisel

(1) Sihtasutuse asutajad ning juhatuse ja nõukogu liikmed vastutavad solidaarselt sihtasutuse asutamisel valeandmete või ebatäielike andmete esitamisega või sissemaksete ebaõige hindamisega või muude kohustuste rikkumisega sihtasutusele tekkinud kahju eest, kui asutaja või juhatuse või nõukogu liige ei tõenda, et ta kahju tekitanud asjaolu ei teadnud ega pidanudki teadma.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud alusel vastutavad lisaks asutajatele ka isikud, kelle arvel sihtasutus asutati. Isik ei vabane vastutusest sõltumata sellest, kas ta asjaoludest teadis või mitte, kui asjaolusid teadis või pidi teadma tema arvel tegutsenud asutaja.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatud erinev kokkulepe kehtib sihtasutuse võlausaldajate kohta üksnes juhul, kui kokkulepe sõlmiti sihtasutuse pankrotimenetluses.

(4) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes sätestatud nõuded aeguvad viie aasta möödumisel sihtasutuse registrisse kandmisest.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 14. Register ja sellesse kantavad andmed

(1) Sihtasutuse registrikaardile kantakse tema kohta järgmised andmed:

1) registrikood ja registrikannete järjekorranumbrid;

2) nimi;

3) asukoht, aadress ja elektronposti aadress;

[RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

3¹) [kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

4) [kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

5) juhatuse liikme andmed;

5¹) [kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

6) [kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

7) [kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

8) [kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

9) asutamisoskuse tegemise aeg;

10) põhikirja jõustumise aeg;

[RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

10¹) majandusaasta algus ja lõpp.

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

11) [kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

12) [kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

13) [kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

14) [kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

15) [kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

16) [kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

17) [kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

18) [kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

(2) [Kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

(2¹) [Kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

(2²) [Kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

(3) [Kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

(4) [Kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

(5) Majandusaasta aruanne ja sellega koos esitatavad dokumendid esitatakse registrile elektrooniliselt äriregistri seaduse § 7 2. lõike punkti 1 alusel valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud korras.

[RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

§ 15. Enne registrisse kandmist tehtud tehingud

(1) Enne sihtasutuse registrisse kandmist asutatava sihtasutuse nimel tehtud tehingutest tulenevate kohustuste täitmise eest vastutavad tehingu teinud isikud solidaarselt.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud kohustused lähevad üle sihtasutusele alates registrisse kandmisest, kui tehingu teinud isikul oli õigus tehingut teha.

(3) Kui isikul ei olnud õigust tehingut teha, lähivad tehingust tulenevad kohustused üle sihtasutusele, kui nõukogu kiidab selle tehingu heaks.

3. peatükk

SIHTASUTUSE JUHTIMINE

§ 16. Organid

Sihtasutuse organid on juhatus ja nõukogu.

§ 17. Juhatus

(1) Sihtasutusel peab olema juhatus, mis juhib ja esindab sihtasutust. Juhatus võib koosneda ühest või mitmest liikmest.

(2) Juhatusel peab olema teovõimeline füüsiline isik.

(3) [Kehtetu -RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

(4) Kui juhatusel on üle kahe liikme, valivad juhatusel liikmed endi hulgast juhatusel esimehe, kes korraldab juhatusel tegevust.

(5) Kui põhikirjaga on määratud soodustatud isikute ring, ei tohi juhatusel liikmeteks olla soodustatud isikud, samuti nendega võrdset majanduslikku huvi omavad isikud.

(6) Juhatusel liikmeks ei või olla nõukogu liige. Põhikirjaga võib ette näha muid isikuid, kes ei või olla juhatusel liikmeks. Juhatusel liikmeks ei või olla ka isik, kelle suhtes kohus on vastavalt karistusseadustiku §-le 49 või 49¹ kohaldanud juhatusel liikmena tegutsemise keeldu või ettevõtluskeeldu, samuti isik, kellel on keelatud tegutseda sihtasutusega samal tegevusalal või kellel on keelatud olla juhatusel liige seaduse või kohtulahendi alusel.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(7) Juhatus peab sihtasutuse juhtimisel järgima nõukogu seaduslikke korraldusi. Tehinguid, mis väljuvad igapäevase tegevuse raamest, võib juhatus teha ainult nõukogu nõusolekul.

(8) Juhatus peab esitama nõukogule vähemalt kord nelja kuu jooksul ülevaate sihtasutuse majandustegevusest ja majanduslikust seisundist, samuti teatama kohe sihtasutuse majandusliku seisundi olulisest halvenemisest ja muudest sihtasutuse majandustegevusega seotud olulistest asjaoludest.

§ 18. Juhatusel esindusõigus

(1) Juhatusel igal liikmel on õigus esindada sihtasutust kõikide tehingute tegemisel.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Põhikirjaga võib ette näha, et juhatusel liikmed või mõned neist võivad esindada sihtasutust ainult ühiselt. Kolmandate isikute suhtes kehtib piirang ainult siis, kui see on kantud registrisse.

(3) Juhatusel liikmed on sihtasutuse nimel tehingute tegemisel kohustatud sihtasutuse suhtes järgima põhikirjas ettenähtud või nõukogu või juhatusel kehtestatud piiranguid. Esindusõiguse piiramine ei kehti kolmandate isikute suhtes.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(4) Sihtasutuse ja juhatusel liikme vahel tehtud tehing on tühine, kui tehinguga ei nõustunud nõukogu.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(5) Juhatusel liikmel ei ole õigust esindada sihtasutust tehingute tegemisel, mille puhul vastavalt seadusele otsustab esindaja määramise eraldi nõukogu.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 19. Juhatusel liikmete määramine

(1) Juhatusel liikmed määratakse asutamisosusega. Juhatusel liikmete koosseisus muudatuste tegemise ja juhatusel liikmete tagasikutsumise otsustab nõukogu. Juhatusel liikmeks valimiseks on vajalik valitava isiku nõusolek.

(2) Juhatusel liikme registrist kustutamise või uue juhatusel liikme registrisse kandmise avaldusele kirjutab alla nõukogu esimees või tema volitatud isik.

(3) Juhatusel liige valitakse tähtajaliselt kuni kolmeks aastaks, kui põhikirjas ei ole ette nähtud muud tähtaega. Põhikirjaga ei või ette näha, et juhatusel liikme ametiaeg on pikem kui viis aastat. Juhatusel liikme ametiaja

pikendamist ei või otsustada varem kui üks aasta enne ametiaja kavandatavat möödumist ja pikemaks ajaks kui seaduses või põhikirjas ettenähtud ametiaja ülemmäär. Registrisse kantud juhatuse liikme ametiaja pikendamise otsus tuleb esitada viivitamata registripidajale.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 20. Juhatuse asendusliige

Mõjuval põhjusel, milleks on eelkõige juhatuse liikme ajutine või kestev võimetus täita oma kohustusi, võib kohus väljalangenud juhatuse liikme asemele nõukogu või huvitatud isiku nõudel määrata uue liikme. Kohtu määratud juhatuse liikmel on õigus sihtasutuse arvel mõistlike kulutuste hüvitamisele ja mõistlikule tasule, mille määrab vaidluse korral kohus määrusega. Kohtu määratud juhatuse liikme volitused kestavad uue juhatuse liikme määramiseni nõukogu poolt.

[RT I 2005, 39, 308- jõust. 01.01.2006]

§ 21. Juhatuse liikme tagasikutsumine

(1) Nõukogu võib juhatuse liikme sõltumata põhjusest tagasi kutsuda. Temaga sõlmitud lepingust tulenevad õigused ja kohustused lõpevad vastavalt lepingule. Juhatuse liikme lepingu ülesütlemisele kohaldatakse võlaõigusseaduses käsunduslepingu ülesütlemise kohta sätestatut.

[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

(2) Põhikirjaga võib ette näha, et juhatuse liikme võib tagasi kutsuda ainult mõjuval põhjusel, milleks on eelkõige kohustuste olulisel määral täitmata jätmine või võimetus sihtasutust juhtida.

(3) Juhatuse liige võib juhatusest tagasi astuda sõltumata põhjusest, teatades sellest nõukogule. Juhatuse liikmega sõlmitud lepingust tulenevad õigused ja kohustused lõpevad vastavalt lepingule. Juhatuse liikme lepingu ülesütlemisele kohaldatakse võlaõigusseaduses käsunduslepingu ülesütlemise kohta sätestatut.

[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

§ 22. Juhatuse liikme tasustamine

(1) Kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti, võib juhatuse liikmele maksta tasu. Juhatuse liikmele makstava tasu suurus ja maksmise kord määratakse nõukogu otsusega.

(2) Nõukogu peab juhatuse liikme tasustamise korra ning tasude ja muude hüvede suuruse määramisel, samuti juhatuse liikmega lepingu sõlmimisel tagama, et juhatuse liikmele sihtasutuse poolt tehtavate maksete kogusumma oleks mõistlikus vastavuses juhatuse liikme ülesannete ja sihtasutuse majandusliku olukorraga.

(3) Kui sihtasutuse majanduslik olukord halveneb oluliselt ja juhatuse liikmele määratud või temaga kokku lepitud tasude edasimaksmine või muude hüvede jätkuv võimaldamine oleks sihtasutuse suhtes äärmiselt ebaõiglane, võib sihtasutus nõuda tasude ja muude hüvede vähendamist.

(4) Käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud vähendamine ei puuduta juhatuse liikmega sõlmitud lepingu muid tingimusi. Juhatuse liikmel on tasude või muude hüvede vähendamise korral õigus temaga sõlmitud leping ühekuulise etteteatamisega erakorraliselt üles öelda.

(5) Kui välja kuulutatakse sihtasutuse pankrot ja juhatuse liikme leping lõpeb, võib juhatuse liige pankrotimenetluses nõuda lepingu lõppemisest tekkinud kahju hüvitamist lepingu lõppemisest alates kuni ühe aasta eest.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 23. Juhatuse liikmete vastutus

(1) Juhatuse liige peab oma kohustusi täitma juhatuse liikmelt tavaliselt oodatava hoolsusega.

(2) Juhatuse liikmed, kes on oma kohustuse rikkumisega tekitanud kahju sihtasutusele, vastutavad tekitatud kahju hüvitamise eest solidaarselt. Juhatuse liige vabaneb vastutusest, kui ta tõendab, et on oma kohustusi täitnud juhatuse liikmelt tavaliselt oodatava hoolsusega.

(3) Juhatuse liikme vastu esitatava nõude aegumistähtaeg on viis aastat, kui sihtasutuse põhikirjas või kokkuleppel juhatuse liikmega ei ole ette nähtud muud aegumistähtaega.

(4) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud kahju hüvitamist sihtasutusele võib nõuda ka sihtasutuse võlausaldaja, kui ta ei saa oma nõudeid rahuldada sihtasutuse vara arvel. Sihtasutuse pankroti väljakuulutamise korral võib nõude sihtasutuse nimel esitada üksnes pankrotihaldur.

(5) Võlausaldajal või pankrotihalduril on õigus käesoleva paragrahvi 4. lõikes nimetatud nõue esitada ka juhul, kui sihtasutus on nõudest juhatuse liikme vastu loobunud, sõlminud temaga kompromissilepingu või nõuet või selle esitamist kokkuleppel juhatuse liikmega muul viisil piiranud või aegumistähtaega lühendanud.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 24. Nõukogu ülesanded

Nõukogu kavandab sihtasutuse tegevust ning korraldab sihtasutuse juhtimist ja teostab järelevalvet sihtasutuse tegevuse üle.

§ 25. Nõukogu pädevus

(1) Nõukogu nõusolek on juhatusele vajalik nende tehingute tegemiseks, mis väljuvad igapäevase tegevuse raamest, eelkõige selliste tehingute tegemiseks, millega kaasneb:

- 1) osaluse omandamine ja lõppemine äriühingus või
 - 2) kinnisasjade, samuti registrisse kantud vallasasjade võõrandamine või asjaõigusega koormamine.
- [RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Põhikirjaga võib ette näha, et käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tehingute tegemiseks ei ole nõukogu nõusolek vajalik või on see vajalik ainult põhikirjas nimetatud juhtudel, samuti teisi tehinguid, mille tegemiseks on vajalik nõukogu nõusolek.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes nimetatud piirangud ei kehti kolmandate isikute suhtes.

(4) Käesoleva paragrahvi 1. ja 2. lõikes nimetatud nõukogu nõusolek ei ole tehingu tegemiseks vajalik, kui tehingu tegemisega viivitamisega kaasneks sihtasutusele oluline kahju.

(5) Oma ülesannete täitmiseks on nõukogul õigus tutvuda kõigi sihtasutuse dokumentidega ning kontrollida raamatupidamise õigsust, vara olemasolu, samuti sihtasutuse tegevuse vastavust seadusele ja põhikirjale.

(6) Nõukogul on õigus saada juhatuselt teavet sihtasutuse tegevuse kohta ning nõuda juhatuselt tegevusaruannet ja bilansi koostamist. Aruannete ja teabe esitamist nõukogule võib nõuda iga nõukogu liige.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(7) Nõukogu otsustab juhatuse liikmega tehingu tegemise, määrab tehingu tingimused, otsustab õigusvaidluse pidamise ja määrab selles tehingus või vaidluses sihtasutuse esindaja.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(8) Nõukogul on ka muud seaduses sätestatud õigused.

(9) Nõukogu täpsema töökorra võib ette näha põhikirjaga või nõukogu otsusega.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 26. Nõukogu liikmed

(1) Nõukogul on kolm liiget, kui põhikiri ei näe ette suuremat liikmete arvu. Nõukogu liige peab olema teovõimeline füüsiline isik.

(2) Nõukogu liikmeks ei või olla juhatuse liige ega audiitor. Nõukogu liikmeks ei või olla ka isik, kelle suhtes kohus on vastavalt karistusseadustiku §-le 49 või 49¹ kohaldanud nõukogu liikmena tegutsemise keeldu või ettevõtluskeeldu, samuti isik, kellel on keelatud tegutseda sihtasutusega samal tegevusalal või kellel on keelatud olla nõukogu liige seaduse või kohtulahendi alusel. Põhikirjaga võib näha ette muid isikuid, kes ei või olla nõukogu liikmeks.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(3) Nõukogu liikmed valivad endi hulgast esimehe, kes korraldab nõukogu tegevust. Nõukogu esimehe valimisest ja vahetumisest tuleb viie päeva jooksul teatada registripidajale. Teatamiseks tuleb esitada asjakohane nõukogu otsus.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(4) Nõukogu koosseisu muutumisel esitab juhatuse registrile viie päeva jooksul teate nõukogu koosseisu muutumise aja ja põhikirjalise aluse kohta. Teatele lisatakse nõukogu liikmete täielik nimekiri, milles peavad olema märgitud liikmete nimed, isikukoodid ja volituste alguskuupäevad ning mittetulundusühingute seaduse § 78¹6. lõikes nimetatud juhul ka aadressid, samuti uue nõukogu liikme nõusolek liikmeksõleku kohta.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 27. Nõukogu liikmete määramine ja tagasikutsumine

(1) Nõukogu liikmete määramise ja tagasikutsumise kord sätestatakse põhikirjas.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Nõukogu liige määratakse viieks aastaks, kui põhikirjas ei ole ette nähtud lühemat volituste tähtaega.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(3) Nõukogu liige võib nõukogust tagasi astuda sõltumata põhjusest, teatades sellest enda määrajale. Nõukogu liikmega sõlmitud lepingust tulenevad õigused ja kohustused lõpevad vastavalt lepingule. Nõukogu liikme lepingu ülesütlemisele kohaldatakse võlaõigusseaduses käsunduslepingu ülesütlemise kohta sätestatud.

[RT I 2009, 51, 349- jõust. 15.11.2009]

§ 28. Nõukogu liikme määramine ja tagasikutsumine kohtu poolt

(1) Kui seaduse või põhikirjaga ettenähtud nõukogu liikmed puuduvad, määrab need kohus huvitatud isiku nõudel või omal algatusel.

(1¹) Kohtu poolt määratud nõukogu liikme volitused kestavad kuni uue nõukogu liikme valimiseni või määramiseni. Kohtu määratud nõukogu liikmel on õigus sihtasutuse arvel mõistlike kulutuste hüvitamisele ja mõistlikule tasule, mille määrab vaidluse korral kohus määrusega.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Kohus kutsub nõukogu liikme huvitatud isiku nõudel või omal algatusel tagasi, kui see on ette nähtud põhikirjaga, või muul mõjuval põhjusel, milleks on eelkõige kohustuste olulisel määral täitmata jätmine või võimetus osaleda nõukogu töös või muul viisil sihtasutuse huvide oluline kahjustamine.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(3) [Kehtetu -RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(4) [Kehtetu -RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 29. Nõukogu koosolek

(1) Nõukogu koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord aastas. Koosoleku kutsub kokku nõukogu esimees või teda asendav nõukogu liige.

(2) Nõukogu koosolek on otsustusvõimeline, kui sellest võtab osa üle poole nõukogu liikmetest. Põhikirjaga võib ette näha suurema esindatuse nõude.

(3) Nõukogu koosolek kutsutakse kokku, kui seda nõuab nõukogu liige, juhatus või audiitor. Kui koosolekut ei kutsuta kokku kahe nädala jooksul alates taotluse saamisest, on nõukogu liikmel, juhatusel või audiitoritel õigus koosolek ise kokku kutsuda.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(4) Nõukogu koosolek protokollitakse. Protokollile kirjutavad alla kõik koosolekul osalenud nõukogu liikmed ja protokollija. Protokoll kantakse nõukogu liikme eriarvamus, mille ta kinnitab oma allkirjaga.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 29¹. Nõukogu otsuse vastuvõtmine koosolekut kokku kutsumata

(1) Nõukogul on õigus vastu võtta otsuseid nõukogu koosolekut kokku kutsumata, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

(2) Nõukogu esimees saadab käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud otsuse eelnõu kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis kõigile nõukogu liikmetele, määrates tähtaja, mille jooksul nõukogu liige peab esitama selle kohta oma seisukoha kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Kui nõukogu liige ei teata nimetatud tähtaja jooksul, kas ta on otsuse poolt või vastu, loetakse, et ta hääletab otsuse vastu.

(3) Hääletustulemuste kohta koostab nõukogu esimees hääletusprotokolli ja saadab selle viivitamata liikmetele. Hääletusprotokolli kantakse:

- 1) sihtasutuse nimi ja asukoht;
- 2) protokollija nimi;
- 3) vastuvõetud otsused koos hääletustulemustega, sealhulgas otsuse poolt hääletanud nõukogu liikmed nimeliselt;
- 4) otsuse suhtes eriarvamusel jäänud nõukogu liikme nõudel tema eriarvamuselise sisu;
- 5) muud hääletamise suhtes olulise tähtsusega asjaolud.

(4) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud nõukogu liikmete kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis esitatud seisukohad on hääletusprotokolli lahutamatu lisa.

[RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

§ 30. Nõukogu otsus

(1) Nõukogu otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletas üle poole koosolekul osalenud nõukogu liikmetest. Põhikirjaga võib ette näha suurema häälteenamuse nõude.

(1¹) Isiku valimisel loetakse valituks kandidaat, kes sai teistest enam hääli. Häälte võrdsel jagunemisel heidetakse liisku, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

(1²) Nõukogu otsustusvõimet ega otsuse kehtivust ei mõjuta asjaolu, et nõukogusse kuulub vähem liikmeid, kui on ette nähtud põhikirjaga.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(1³) Koosolekult puuduvad nõukogu liikmed võivad osaleda hääletamisel, edastades oma hääle kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Kui otsus tehakse käesoleva seaduse §-s 29¹ sätestatud korras, on otsus vastu võetud, kui selle poolt on üle poole nõukogu liikmetest, kui seaduses või põhikirjas ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

[RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

(3) Igal nõukogu liikmel on üks hääli. Nõukogu liikmel ei ole õigust hääletamisest keelduda ega erapooletuks jääda.

(4) Nõukogu liige ei võta osa hääletamisest, kui otsustatakse tema ja sihtasutuse vahelise tehingu tegemiseks nõusoleku andmist, samuti kolmanda isiku ja sihtasutuse vahelise tehingu tegemiseks nõusoleku andmist, kui nõukogu liikme sellest tehingust tulenevad huvid on vastuolus sihtasutuse huvidega.

§ 30¹. Nõukogu otsuse kehtetus

(1) Nõukogu otsuse kehtetuks tunnistamisele ja tühisusele kohaldatakse tsiviilseadustiku üldosa seadust.

(2) Lisaks tsiviilseadustiku üldosa seaduse §-s 38 sätestatud alustele on nõukogu otsus tühine, kui nõukogu kokkukutsumisel rikuti seaduse või põhikirja nõudeid.

(3) Nõukogu otsuse kehtetuks tunnistamise või tühisuse tuvastamise kohtuotsus kehtib ka kõigi asutajate kohta, sõltumata nende osalemisest kohtumenetluses.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 31. Nõukogu liikmete tasustamine

(1) Kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti, võib nõukogu liikmele maksta tasu.

(2) Nõukogu liikme tasustamise korra ning tasude ja muude hüvede suuruse määramisel, samuti nõukogu liikmepõhise sõlmimise tuleb tagada, et nõukogu liikmele sihtasutuse poolt tehtavate maksete kogusumma oleks mõistlikus vastavuses nõukogu liikme ülesannete ja sihtasutuse majandusliku olukorraga.

(3) Kui sihtasutuse majanduslik olukord halveneb oluliselt ja nõukogu liikmele määratud või temaga kokku lepitud tasude edasimaksmine või muude hüvede jätkuv võimaldamine oleks sihtasutuse suhtes äärmiselt ebaõiglane, võib sihtasutus nõuda tasude ja muude hüvede vähendamist.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud vähendamine ei puuduta nõukogu liikmepõhise sõlmitud lepingu muid tingimusi. Nõukogu liikmel on tasude või muude hüvede vähendamise nõude esitamise korral õigus temaga sõlmitud leping ühekuulise etteteatamisega erakorraliselt üles öelda.

(5) Kui välja kuulutatakse sihtasutuse pankrot ja nõukogu liikme leping lõpeb, võib nõukogu liige pankrotimenetluses nõuda lepingu lõppemisest tekkinud kahju hüvitamist lepingu lõppemisest alates kuni ühe aasta eest.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 32. Nõukogu liikmete vastutus

(1) Nõukogu liige peab oma kohustusi täitma nõukogu liikmelt tavaliselt oodatava hoolsusega.

(2) Nõukogu liikmed, kes on oma kohustuste rikkumisega tekitanud kahju sihtasutusele, vastutavad tekitatud kahju hüvitamise eest solidaarselt. Nõukogu liige vabaneb vastutusest, kui ta tõendab, et on oma kohustusi täitnud nõukogu liikmelt tavaliselt oodatava hoolsusega.

(3) Nõukogu liikme vastu esitatava nõude aegumistähtaeg on viis aastat, kui sihtasutuse põhikirjas või kokkuleppel nõukogu liikmepõhise ei ole ette nähtud muud aegumistähtaega.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud kahju hüvitamist sihtasutusele võib nõuda ka sihtasutuse võlausaldaja, kui ta ei saa oma nõudeid rahuldada sihtasutuse vara arvel. Sihtasutuse pankroti väljakuulutamise korral võib selle nõude sihtasutuse nimel esitada üksnes pankrotihaldur.

(5) Võlausaldajal või pankrotihalduril on õigus käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud nõue esitada ka juhul, kui sihtasutus on nõudest nõukogu liikme vastu loobunud, sõlminud temaga kompromissilepingu või nõuet või selle esitamist kokkuleppel nõukogu liikmega muul viisil piiranud või aegumistähtaega lühendanud.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

4. peatükk RAAMATUPIDAMINE JA KONTROLL

§ 33. Raamatupidamine

Juhatus korraldab sihtasutuse raamatupidamise vastavalt raamatupidamise seadusele.

§ 34. Majandusaasta aruanne

(1) Pärast majandusaasta lõppu koostab juhatus majandusaasta aruande raamatupidamise seaduses sätestatud korras. Majandusaasta aruanne kiidetakse heaks ja vormistatakse vastavalt raamatupidamise seaduse §-s 25 sätestatule.
[RT I, 30.12.2015, 4- jõust. 01.02.2016]

(2) Juhatus esitab heakskiidetud aruande nõukogule kinnitamiseks nelja kuu jooksul majandusaasta lõppemisest arvates. Enne aruande nõukogule kinnitamiseks esitamist edastab juhatus aruande audiitorile kontrollimiseks, kui audiitorkontroll on vastavalt seadusele, sihtasutuse põhikirjale või nõukogu otsusele kohustuslik.
[RT I, 30.12.2015, 4- jõust. 01.02.2016]

(2¹) Majandusaasta aruande kinnitamise otsustab nõukogu. Nõukogu liige võib sihtasutuselt nõuda, et vandeaudiitori aruande andnud audiitor peab osalema majandusaasta aruande kinnitamise otsustamise juures ja andma vandeaudiitori aruande kohta selgitusi, kui nõukogu liige on esitanud vastava kirjaliku nõude vähemalt viis päeva enne nõukogu koosoleku toimumist.
[RT I 2010, 9, 41- jõust. 08.03.2010]

(2²) Nõukogu puudumise korral kinnitab majandusaasta aruande juhatus.
[RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

(3) [Kehtetu -RT I, 30.12.2015, 4- jõust. 01.02.2016]

(4) Juhatus esitab registrile kinnitatud majandusaasta aruande koos andmetega aruandeaasta põhitegevusala kohta äriseadustiku § 4 lõike 6 alusel kehtestatud Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori kohaselt ja audiitorkontrolli kohustuslikkuse korral koos vandeaudiitori aruandega kuue kuu jooksul majandusaasta lõppemisest arvates. Andmete esitamisel aruandeaasta põhitegevusala kohta lähtutakse tegevusalast, millele on aruandeaastal kulutatud kõige rohkem töötunde või muid ressursse.
[RT I, 17.12.2010, 20- jõust. 01.01.2011, kehtides majandusaasta aruannete aruandeperioodide kohta, mis algasid 2010. aasta 1. jaanuaril või hiljem.]

§ 34¹. Majandusaasta aruande esitamata jätmine
[Kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

§ 35. Audiitor

Sihtasutuse raamatupidamise aastaaruande audiitorkontrolli kohustus sätestatakse audiitortegevuse seaduses.
[RT I 2010, 9, 41- jõust. 08.03.2010]

§ 36. Audiitori nimetamine

(1) Audiitorite arvu määrab ja audiitori nimetab nõukogu, kes määrab ka nende tasustamise korra.

(2) Audiitoriks võib olla isik, kellele on see õigus seaduse alusel antud.

(3) Audiitoriks ei või olla juhatuse ega nõukogu liige ega sihtasutuse töötaja, samuti nendega võrdset majanduslikku huvi omavad isikud. Kui põhikirjaga on soodustatud isikute ring määratud, ei või audiitoriks olla ka soodustatud isik, samuti temaga võrdset majanduslikku huvi omav isik.

(4) Juhatus esitab registrile audiitorite nimekirja, milles peavad olema märgitud audiitorite nimed ja isikukoodid ning nende audiitortevetuse õiguslik alus. Audiitorite vahetumisel esitab juhatus registrile audiitorite uue nimekirja viie päeva jooksul.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(5) Mõjuval põhjusel võib väljalangenud audiitori asemele määrata audiitori kohus juhatusel või huvitatud isiku nõudel. Kohtu määratud audiitori volitused kestavad kuni uue audiitori valimiseni nõukogu poolt. Kohus määrab ka enda määratud audiitorite tasustamise korra ja tasu suuruse.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 36¹. Audiitori asendamine ja tagasikutsumine kohtu poolt

(1) Juhatus, nõukogu või vähemalt 1/10 sihtasutuse asutajatest või vähemalt kolm asutajat, kui sihtasutuses on alla 30 asutaja, võivad kohtult taotleda nõukogu nimetatud audiitori asendamist, kui on kahtlusi nõukogu nimetatud isiku sõltumatuses. Kohus kuulab ära ka nõukogu nimetatud audiitori.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud taotluse võib esitada kahe nädala jooksul audiitori nimetamisest arvates.

(3) Kohus otsustab enda määratud audiitori tasustamise korra ja tasu suuruse.

[RT I 2010, 9, 41- jõust. 08.03.2010]

§ 37. Audiitori volituste tähtaeg

Audiitori võib nimetada ühekordse audiitorkontrolli tegemiseks või teatud tähtjaks. Audiitori nimetamiseks peab olema tema kirjalik nõusolek, mis tuleb koos audiitorite nimekirjaga esitada registripidajale.

§ 38. Erikontroll

(1) Sihtasutuse juhatus või nõukogu, samuti juhatusel või nõukogu liige või muu huvitatud isik võib nõuda, et kohus otsustaks sihtasutuse juhtimise või varalise seisundiga seotud küsimustes erikontrolli korraldamise ja määraks erikontrolli läbiviija. Kohus otsustab erikontrolli korraldamise ainult mõjuval põhjusel. Kohus kuulab enne erikontrolli määramist ära võimaluse korral ka sihtasutuse juhatusel ja nõukogu liikmed.

(2) Erikontrolli läbiviijaks võivad olla ainult audiitorid ja vandeadvokaadid. Nende tasustamise korra ja tasu suuruse määrab kohus.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2¹) Kohus võib huvitatud isiku nõudel või omal algatusel erikontrolli läbiviija asendada, kui sel isikul ei ole ilmselt erikontrolli läbiviimiseks vajalikke teadmisi või kogemusi või kui on kahtlusi tema erapooletuses.

(3) Juhatusel ja nõukogu liikmed peavad võimaldama erikontrolli läbiviijatele tutvumist kõigi erikontrolli läbiviimiseks vajalike dokumentidega ning andma vajalikku teavet. Erikontrolli läbiviijad peavad hoidma sihtasutuse ärisaladust. Dokumentidega tutvumise võimaldamisest või teabe andmisest keeldumisel võib erikontrolli läbiviija esitada hagita menetluses kohtule kahe nädala jooksul keeldumise saamisest või nelja nädala jooksul taotluse esitamisest, kui sellele ei ole vastatud, avalduse juhatusel või nõukogu liikmete teabe andmiseks või dokumentidega tutvumise võimaldamiseks kohustamiseks.

(4) Erikontrolli läbiviimisega seotud kulude jaotamise erikontrolli nõudja ja sihtasutuse vahel otsustab kohus erikontrolli tulemuste järgi. Kui nõue oli esitatud põhjendamatult nõudja taotluse või raske ettevaatamatuse tõttu, vastutavad nõudjad erikontrolliga sihtasutusele tekitatud kahju eest solidaarselt.

(5) Erikontrolli läbiviijad koostavad erikontrolli tulemuste kohta aruande, mille nad esitavad kohtule.

(6) Kontrolli tulemuste põhjal otsustab kohus, kas ja milliseid abinõusid peab kasutama sihtasutuse tegevuse vastavusse viimiseks sihtasutuse eesmärgiga.

[RT I 2005, 39, 308- jõust. 01.01.2006]

§ 39. Sihtasutuse tegevuse avalikustamine

(1) Soodustatud isik või muu selleks õigustatud huvi omav isik võib nõuda sihtasutuselt teavet sihtasutuse eesmärgi täitmise kohta. Ta võib tutvuda sihtasutuse majandusaasta aruandega, samuti vandeaudiitori aruande, raamatupidamisdokumentide, asutamisosuse ja põhikirjaga.

[RT I 2010, 9, 41- jõust. 08.03.2010]

(2) Kui põhikirjas ei ole soodustatud isikute ringi määratud, on käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud õigus kõigil huvitatud isikutel.

(3) Kui sihtasutus ei täida käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud nõuet, võib õigustatud isik nõuda oma õiguste teostamist kohtu korras.

5. peatükk SIHTASUTUSE PÕHIKIRJA MUUTMINE

§ 40. Asutamisotsuse ja põhikirja tühistamine või muutmine enne sihtasutuse registrisse kandmist

(1) Kuni sihtasutuse registrisse kandmiseni võib asutaja asutamisotsuse tühistada või seda muuta või muuta põhikirja. Kui sihtasutusel on mitu asutajat, võivad asutamisotsuse tühistada või seda muuta või põhikirja muuta ainult kõik asutajad ühiselt.

(2) Kui üks mitmest asutajast on surnud või lõppenud või muul põhjusel ei saa või ei soovi asutaja õigusi teostada (välja langenu), ei või teised asutajad asutamisotsust tühistada. Asutamisotsust või põhikirja võivad teised asutajad muuta ainult sihtasutuse eesmärki järgides.

(3) Kui on ilmnenud registrisse kandmise takistused, võib juhatus nende kõrvaldamiseks või muutunud asjaolude arvessevõtmiseks muuta asutamisotsust ja põhikirja, järgides sihtasutuse eesmärki. Juhatus peab enne asutamisotsuse ja põhikirja muutmist sellest asutajatele teatama.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 41. Põhikirja muutmine pärast sihtasutuse registrisse kandmist

(1) Pärast sihtasutuse registrisse kandmist võib asutaja sihtasutuse põhikirja muuta üksnes käesoleva paragrahvi 3. lõikes sätestatud järgides. Kui sihtasutusel on mitu asutajat, võivad põhikirja muuta kõik asutajad ühiselt.

(2) Nõukogu võib sihtasutuse põhikirja muuta üksnes siis, kui:

- 1) kõik asutajad on surnud või lõppenud;
- 2) asutajad ei ole mõistliku aja jooksul muutnud põhikirja muutunud asjaolude arvessevõtmiseks või
- 3) see õigus on nõukogule põhikirjaga antud.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(3) Asutaja või nõukogu võib põhikirja muuta üksnes muutunud asjaolude arvessevõtmiseks, järgides sihtasutuse eesmärki.

(4) Kui asjaolude muutumise tõttu tuleb sihtasutuse põhikirja muuta, kuid põhikirja muutmiseks õigustatud isikud seda ei tee, võib põhikirja muutmise otsustada kohus asutaja, nõukogu või huvitatud isiku nõudel.

§ 42. Põhikirja muutmise kanne

Põhikirja muutmine jõustub muudatuse registrisse kandmisest. Põhikirja muutmise registrisse kandmise avaldusele lisatakse põhikirja muutmise otsus ja põhikirja uus tekst. Põhikirja uuele tekstile peab alla kirjutama vähemalt üks juhatuse liige või kui juhatuse liikmed on õigustatud ühingut esindama ainult ühiselt, siis kõik ühiselt esindama õigustatud juhatuse liikmed.

6. peatükk LÕPETAMINE

§ 43. Lõpetamise alused

Sihtasutus lõpetatakse:

- 1) asutajate otsusega, kui see asutajate õigus on ette nähtud põhikirjas;
- 2) muudel tsiviilseadustiku üldosa seaduse §-s 39 sätestatud alustel.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 44. Lõpetamine nõukogu otsuse alusel

Nõukogu võib otsustada sihtasutuse lõpetamise ainult põhikirjas ettenähtud juhtudel. Otsus on vastu võetud, kui selle poolt on hääletanud kõik nõukogu liikmed.

§ 45. Sihtasutuse majanduslikud raskused ja pankrotiavalduse esitamise kohustus

[RT I, 20.06.2022, 1- jõust. 01.07.2022]

(1) Kui sihtasutuse majandusolukord on halvenenud ja maksejõuetuse tekkimine tulevikus on tõenäoline, peab juhatus astuma samme majanduslike raskuste ületamiseks, oma likviidsuse taastamiseks, kasumlikkuse parandamiseks ja jätkusuutliku majandamise tagamiseks, sealhulgas kaaluma saneerimisavalduse esitamist. Kui sihtasutus on maksejõuetu ning maksejõuetus ei ole tema majanduslikust olukorrast tulenevalt ajutine, peab

juhatus viivitamata, hiljemalt 20 päeva möödumisel maksejõuetuse ilmnemisest esitama kohtule sihtasutuse pankrotiavalduse. Pärast maksejõuetuse ilmnemist ei või juhatus liikmed teha sihtasutuse eest makseid, välja arvatud makseid, mille tegemine maksejõuetuse olukorras on kooskõlas juhatuse liikmelt tavaliselt oodatava hoolsusega. Juhatus liikmed on solidaarselt kohustatud sihtasutusele hüvitama pärast maksejõuetuse ilmnemist sihtasutuse poolt tehtud makseid, mille tegemine vaadeldavas olukorras ei olnud kooskõlas juhatuse liikmelt tavaliselt oodatava hoolsusega. Juhatus liikmete vastutusele kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 23 sätestatud.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes sätestatud pankrotiavalduse esitamise kohustus laieneb juhatuse liikmete puudumisel nõukogu liikmetele, välja arvatud juhul, kui nõukogu liige tõendab, et ta ei teadnud ega pidanudki teadma sihtasutuse püsivast maksejõuetusest.

[RT I, 20.06.2022, 1- jõust. 01.07.2022]

§ 46. Sundlõpetamine

(1) Sihtasutus lõpetatakse kohtumäärusega valdkonna eest vastutava ministri või muu huvitatud isiku nõudel: 1) kui sihtasutuse tegevus ei vasta käesoleva seaduse §-s 2 sätestatud nõuetele või sihtasutuse põhikirjalistele eesmärkidele;

2) kui sihtasutuse vara on eesmärgi saavutamiseks ilmselt ebapiisav ja piisava vara omandamine lähitulevikus on ebatõenäoline;

3) kui juhatus ei ole esitanud seaduses ettenähtud lõpetamisavaldust;

[RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

3¹) kui sihtasutus ei ole nimetanud äriregistri seaduse § 24 2. lõikes nimetatud kontaktisikut;

[RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

4) muudel tsiviilseadustiku üldosa seaduse §-s 40 sätestatud alustel.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) [Kehtetu -RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(3) Kohus võib sundlõpetamise otsustada ka omal algatusel, kui seadusest ei tulene teisiti.

§ 47. Lõpetamise avaldus

(1) Sihtasutuse lõpetamisel peab juhatus esitama avalduse lõpetamise kandmiseks registrisse.

(2) Kui lõpetamise aluseks on nõukogu otsus, lisatakse see avaldusele.

(3) Kui sihtasutus lõpetatakse kohtumääruse alusel, saadab kohus määruse registrile kande tegemiseks.

(4) [Kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

§ 48. Likvideerimine

(1) Sihtasutuse lõpetamisel toimub selle likvideerimine (likvideerimismenetlus), kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Likvideerimismenetluses peab sihtasutuse nimele lisama märkuse «likvideerimisel».

§ 49. Likvideerijad

(1) Sihtasutuse likvideerijateks on juhatuse liikmed, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti. Sundlõpetamise korral määrab likvideerijad kohus, kes määrab ka likvideerijate tasustamise korra ja tasu suuruse.

(2) Likvideerijaks ei või olla füüsiline isik, kes ei või olla juhatuse liikmeks.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(3) Vähemalt poolte likvideerijate elukoht peab olema Eestis.

(4) Sihtasutuse asutaja, teise likvideerija või muu huvitatud isiku nõudel või kohtu enda algatusel võib kohus likvideerija mõjuval põhjusel tagasi kutsuda. Sel juhul nimetab kohus uue likvideerija.

(5) Likvideerija võib tagasi astuda samal põhjusel ja samas korras nagu juhatuse liige.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 50. Likvideerija kanne

(1) Esimeste likvideerijate registrisse kandmise avalduse esitab juhatus. Likvideerijate vahetamise ja nende esindusõiguse muutmise registrisse kandmise avalduse esitavad likvideerijad. Avaldusele lisatakse likvideerija vahetamise või esindusõiguse muutmise aluseks olev otsus. Kõik likvideerijad esitavad registripidajale kirjaliku kinnituse, et neil on seaduse kohaselt õigus olla likvideerija.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Kui likvideerija nimetatakse kohtumäärusega, saadab kohus registripidajale määruse kande tegemiseks.

[RT I 2006, 61, 456- jõust. 01.01.2007]

(3) Registrisse kantakse likvideerijate nimed ja isikukoodid.

§ 51. Likvideerijate õigused ja kohustused

(1) Likvideerijatel on juhatuse õigused ja kohustused, mis ei ole vastuolus likvideerimise olemusega. Likvideerimine ei mõjuta asutajate omavahelisi õigussuhteid, asutajate suhteid sihtasutusega ega nõukogu õigusi, kui seadusest ja likvideerimise olemusest ei tulene teisiti.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Likvideerijad lõpetavad sihtasutuse tegevuse, nõuavad sisse võlad, müüvad vara, rahuldavad võlausaldajate nõuded ja jaotavad pärast võlausaldajate nõuete rahuldamist allesjäänud vara selleks õigustatud isikute vahel.

(3) Likvideerijad ei pea vara müüma, kui see ei ole vajalik võlausaldajate nõuete rahuldamiseks või järelejäänud vara jaotamiseks õigustatud isikute vahel.

(4) Likvideerijad võivad teha ainult sihtasutuse likvideerimiseks vajalikke tehinguid.

§ 52. Likvideerijate esindusõigus

Likvideerijatest juhatuse liikmete esindusõigus likvideerimise puhul ei muutu, kui põhikirjaga või kohtumäärusega ei nähta ette esindusõiguse muutmist ühiseks esinduseks või ainuesinduseks. Kohtumääruse või põhikirjaga nimetatud likvideerijad võivad sihtasutust esindada üksnes ühiselt, kui kohtumääruse või põhikirjaga ei ole ette nähtud, et likvideerijad või osa neist võivad esindada sihtasutust üksinda või mitmekesi. Seaduses sätestatud erinev esindusõiguse jaotus kehtib kolmandate isikute kohta üksnes juhul, kui see on kantud registrisse.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 52¹. Raamatupidamine likvideerimise ajal

(1) Likvideeritav sihtasutus peab raamatupidamist raamatupidamise seaduses sätestatud korras, kui seadusest või likvideerimise olemusest ei tulene teisiti.

(2) Lõpetamisotsuse vastuvõtmisel koostavad likvideerijad likvideerimisaruande. Likvideerimisaruande kinnitab nõukogu ja see tuleb esitada registripidajale nelja kuu jooksul alates lõpetamisotsuse vastuvõtmisest.

(3) Lõpetamisotsuse vastuvõtmisega lõpeb sihtasutuse seni kestnud majandusaasta ja algab uus majandusaasta. Lõpetamisotsusega võib otsustada eelneva majandusaasta perioodi muutmise tulenevalt raamatupidamise seaduse § 13 2. lõikest.

(4) Kui käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud uue majandusaasta algusest on möödunud 12 kuud ja likvideerimisprotsess ei ole veel lõppenud, koostatakse iga lõpetamisjärgse majandusaasta lõpu seisuga likvideerimise vahearuanne.

(5) Sihtasutusel on likvideerimisaruande ja likvideerimise vahearuande audiitorkontrolli kohustus juhul, kui selline kohustus oli viimase lõpetamisotsuse eelse raamatupidamisaruande puhul või oleks likvideerimisaruande või likvideerimise vahearuande puhul, arvestades audiitortevuse seaduses sätestatud nõudeid.

(6) Kohus võib sihtasutuse vabastada likvideerimisaruande või likvideerimise vahearuande audiitorkontrollist, kui sihtasutuse varaline olukord on nii selge, et audiitorkontroll ilmselt ei ole ei sihtasutuste põhikirja kohaselt vara suhtes õigustatud isikute ega võlausaldajate huvides vajalik.
[RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

§ 53. Võlausaldajatele teatamine

(1) Likvideerijad avaldavad viivitamata teate sihtasutuse likvideerimismenetlusest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Teada olevatele võlausaldajatele peavad likvideerijad saatma likvideerimisteate.

(2) Likvideerimisteates tuleb märkida, et võlausaldajad esitaksid oma nõuded nelja kuu jooksul teate avaldamisest.
[RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

§ 54. Nõuete esitamine ja rahuldamine

(1) Võlausaldajad peavad nelja kuu jooksul likvideerimisteate avaldamisest arvates teatama likvideerijatele kõigist oma nõuetest sihtasutuse vastu. Teates märgitakse nõude sisu, alus ja suurus ning sellele lisatakse nõuet

tõendavad dokumendid. Nõudest õigeaegselt teatamata jätmine ei mõjuta nõude kehtivust ega piira võlausaldaja õigust likvideerimisel olevat sihtasutust kohtus hageda.

[RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

(2) Likvideerijad rahuldavad sihtasutusele teada olevad võlausaldajate nõuded sõltumata nõuetest teatamisest.

(3) Kui sihtasutusele teada olev võlausaldaja ei ole nõuet esitanud ja nõuet ei ole sihtasutusest sõltumatutel põhjustel võimalik rahuldada, hoiustatakse hoiustamistingimuste olemasolu korral võlausaldajale kuuluv raha.

(4) Kui kohustust ei ole likvideerimise ajal võimalik täita või kui nõue on vaieldav, ei või sihtasutuse vara selleks õigustatud isikute vahel jagada, kui vaidlusalust rahasummat ei ole hoiustatud või võlausaldajale ei ole antud piisavat tagatist.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 55. Pankrotiavalduse esitamine likvideerimisel

Kui likvideeritava sihtasutuse varast ei jätku võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamiseks, peavad likvideerijad esitama pankrotiavalduse.

§ 55¹. Likvideerimise lõpparuanne

(1) Pärast kõigi võlausaldajate nõuete rahuldamist ja raha deponeerimist koostavad likvideerijad likvideerimise lõpparuande, sealhulgas selle osaks oleva likvideerimisel järelejäänud vara jaotusplaani.

(2) Sihtasutusel on likvideerimise lõpparuande audiitorkontrolli kohustus juhul, kui selline kohustus oli viimase lõpetamisotsuse eelse raamatupidamisaruande puhul või oleks likvideerimise lõpparuande puhul, arvestades audiitortgevuse seaduses sätestatud nõudeid.

(3) Likvideerijad peavad likvideerimise lõpparuande esitama sihtasutuse asukohas tutvumiseks nõukogu liikmetele ja sellest nõukogu liikmetele teatama.

(4) Kui likvideerimise lõpparuande koostamisel ei ole järgitud seaduse või põhikirja sätteid või nõukogu otsuseid, võib kohus vähemalt 2/3 nõukogu liikmete hagi alusel otsustada uue likvideerimise lõpparuande koostamise või täiendava likvideerimise. Hagi võib esitada kahe kuu jooksul alates likvideerimise lõpparuande nõukogule tutvumiseks esitamiseast nõukogu liikmetele teatamise ajast. Kostjaks on sihtasutus.

[RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

§ 56. Vara jaotamine

(1) Pärast võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamist või tagamist ja raha hoiustamist allesjäänud vara jaotatakse põhikirja järgi selleks õigustatud isikute vahel. Kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti, jaotatakse vara õigustatud isikute vahel võrdsetes osades.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Kui sihtasutus lõpetatakse füüsilisest isikust asutajate otsusel, läheb likvideerimisel järelejäänud vara üle neile, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti. Vara läheb füüsilistest isikutest asutajatele üle võrdsetes osades, kui põhikirjaga ei ole sätestatud teisiti.

(3) Kui põhikirjaga ei ole ette nähtud, kellele läheb üle likvideerimisel järelejäänud vara, läheb vara üle riigile, kes peab seda kasutama võimalikult sihtasutuse eesmärkidele vastavalt.

(4) Sihtasutuse sundlõpetamise korral põhjusel, et selle eesmärk või tegevus on vastuolus põhiseadusliku korra, kriminaalseaduse või heade kommetega, läheb pärast võlausaldajate nõuete rahuldamist järelejäänud vara riigile.

(5) Vara ei või õigustatud isikutele välja jagada enne kuue kuu möödumist sihtasutuse lõpetamise registrisse kandmisest ja likvideerimisteate avaldamisest.

[RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

§ 57. Registrist kustutamine ja täiendav likvideerimine

(1) Pärast likvideerimise lõppemist esitavad likvideerijad avalduse sihtasutuse registrist kustutamiseks.

(2) Kui pärast sihtasutuse registrist kustutamist ilmneb, et sihtasutusel jäi jaotamata vara ja vajalikud on täiendavad likvideerimisabinõud, võib kohus huvitatud isiku nõudel otsustada täiendava likvideerimise ja ennistada vanade likvideerijate õigused või määrata uued likvideerijad.

(3) Sihtasutuse võlausaldaja nõudel võib likvideerimise pärast sihtasutuse registrist kustutamist läbi viia üksnes juhul, kui võlausaldaja põhistab, et tema nõue sihtasutuse vastu jäi likvideerimismenetluses rahuldamata, tal ei ole võimalik nõuet muul viisil rahuldada ja likvideerimise ennistamisel on ta nõue võimalik rahuldada või kui sihtasutus ei oleks võinud vaidluse tõttu nõude üle registrist kustutada. Võlausaldaja taotlust täiendavaks likvideerimiseks ei rahuldada muu hulgas, kui ta mõjuva põhjuseta ei esitanud oma nõuet likvideerijatele õigeaegselt.

[RT I 2005, 39, 308- jõust. 01.01.2006]

§ 57¹. Regristri kustutatud sihtasutuse tegevuse jätkamine

(1) Sihtasutuse nõukogu võib otsustada äriregistri seaduse § 61 või 62 alusel registrist kustutatud sihtasutuse tegevuse jätkamise.

(2) Tegevuse jätkamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletas üle 2/3 nõukogu liikmetest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

[RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023, osaliselt muudetud [RT I, 23.12.2022, 2]]

§ 58. Sihtasutuse registrist kustutamine

[Kehtetu -RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

§ 59. Dokumentide säilitamine

(1) Likvideerijad annavad sihtasutuse dokumendid hoiule likvideerijale, arhiivipidajale või muule usaldusväärsele isikule. Kui likvideerijad dokumentide hoidjat määranud ei ole, määrab selle vajaduse korral kohus. Dokumente hoitakse Eestis.

[RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

(2) Dokumentide hoidja nimi, elu- või asukoht, isiku- või registrikood ja elektronposti aadress kantakse registrisse likvideerijate avalduse alusel, kohtu määratud hoidja puhul kohtumääruse alusel. Dokumentide hoidja vahetatakse ja uus hoidja kantakse registrisse kohtumääruse alusel.

[RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

(3) Dokumentide hoidja vastutab hoiule antud dokumentide säilimise eest seadusega ettenähtud tähtaja jooksul.

(4) Sihtasutuse dokumentidega, mis on hoiule antud, võivad tutvuda asutajad, sihtasutuse võlausaldajad, samuti muud isikud, kellel on selleks õigustatud huvi. Kui dokumentide hoidja ei võimalda selleks õigustatud isikul dokumentidega tutvuda, võib õigustatud isik esitada kahe nädala jooksul alates keeldumise saamisest või nelja nädala jooksul alates taotluse esitamisest, kui sellele ei ole vastatud, hagita menetluses kohtule avalduse dokumentide hoidja kohustamiseks dokumentidega tutvumist võimaldama.

[RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

§ 60. [Kehtetu -RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

7. peatükk ÜHINEMINE JA JAGUNEMINE

1. jagu Ühinemine

§ 61. Ühinemise mõiste

(1) Sihtasutus (ühendatav sihtasutus) võib ühineda teise sihtasutusega (ühendav sihtasutus) nende põhikirjades ettenähtud juhtudel. Ühendatav sihtasutus loetakse lõppenuks.

(2) Sihtasutused võivad ühineda ka selliselt, et asutavad uue sihtasutuse. Ühinevad sihtasutused loetakse sel juhul lõppenuks.

(3) Ühinemine toimub likvideerimismenetluseta.

(4) Ühinemise korral läheb ühendatava sihtasutuse vara üle ühendavale sihtasutusele. Uue sihtasutuse asutamise korral läheb ühinevate sihtasutuste vara sellele üle.

(5) Sihtasutus võib ühineda ainult teise sihtasutusega.

(6) Seaduses sätestatud juhtudel on ühinemiseks vaja pädeva asutuse luba.

§ 62. Ühinemisleping

(1) Ühinemiseks sõlmivad sihtasutuste juhatused ühinemislepingu, milles tuleb märkida sihtasutuste nimed ja asukohad ning ühinemise tagajärjed ühendatava sihtasutuse töötajatele. Ühinemislepingus peab sisalduma kokkulepe ühendatava sihtasutuse vara ühendavale sihtasutusele tervikuna üleandmise kohta.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Ühinemisleping peab olema notariaalselt tõestatud.

(3) Kui heakskiidetud ühinemisleping on tingimuslik ja tingimus ei ole viie aasta jooksul pärast lepingu sõlmimist saanud, võib sihtasutus selle lõpetada, teatades lõpetamisest vähemalt kuus kuud ette, kui ühinemislepingus ei ole ette nähtud lühemat etteteatamise tähtaega.

§ 63. Ühinemisotsus

(1) Ühinemislepingust tekivad õigused ja kohustused, kui ühinemislepingu on heaks kiitnud kõigi ühinevate sihtasutuste nõukogud. Ühinemisotsus peab olema kirjalik.

(2) Ühinemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletas üle 2/3 nõukogu liikmetest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema hääleteenamuse nõuet.

§ 63¹. Ühinemisotsuse vaidlustamine

Kohus võib sihtasutuse asutaja, nõukogu liikme või juhatuse liikme nõudel seadusega, ühingulepinguga või põhikirjaga vastuolus oleva ühinemisotsuse kehtetuks tunnistada, kui nõue on esitatud ühe kuu jooksul otsuse tegemisest arvates.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 64. Võlausaldajate kaitse

(1) Ühendav sihtasutus avaldab viivitamata pärast ühinemise kandmist ühendava sihtasutuse registrikaardile väljaandes Ametlikud Teadaanded ühinemise kohta teate ühinenud sihtasutuste võlausaldajale ja teatab võimalusest esitada ühendavale sihtasutusele oma nõuded tagatise saamiseks kuue kuu jooksul teate avaldamisest arvates.

(2) Ühendav sihtasutus peab kuue kuu jooksul käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud teate avaldamisest arvates tagama ühinevate sihtasutuste võlausaldajate esitatud nõuded, kui võlausaldajad ei saa nõuda nõuete rahuldamist ja põhistavad, et ühinemine võib ohustada nende nõuete täitmist.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 65. Avalduse esitamine registrile

(1) Ühinemisel osaleva sihtasutuse juhatus esitab mitte varem kui ühe kuu möödudes ühinemislepingu heakskiitmisest avalduse ühinemise registrisse kandmiseks. Avaldusele lisatakse:

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

- 1) ühinemislepingu notariaalselt kinnitatud ärakiri;
- 2) ühinemisotsus;
- 3) ühinemise luba, kui see on nõutav.
- 4) [kehtetu -RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Avalduses peavad juhatuse liikmed kinnitama, et ühinemisotsust ei ole vaidlustatud või vaidlustamise avaldus on jäetud rahuldamata.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(3) Ühendava sihtasutuse juhatus võib esitada avalduse ka ühendatava sihtasutuse ühinemise registrisse kandmiseks.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 66. Ühendava sihtasutuse nimi

Ühendav sihtasutus võib jätkata tegevust ühendatava sihtasutuse nime all.

§ 67. Ühinemise kanne

(1) Ühinemine kantakse ühendava sihtasutuse registrikaardile, kui see on kantud kõigi ühendatavate sihtasutuste registrikaartidele. Ühendatava sihtasutuse registrikaardi kandes märgitakse, et ühinemine loetakse toimunuks selle kandmisega ühendava sihtasutuse registrikaardile.

(2) Ühinemisega seotud avaldused liidetakse ühte menetlusse.

[RT I, 21.06.2014, 8- jõust. 01.01.2015]

§ 68. Kande õiguslik toime

(1) Ühinemise kandmisega ühendava sihtasutuse registrikaardile läheb ühendatava sihtasutuse vara üle ühendavale sihtasutusele. Pärast ühinemise kandmist ühendava sihtasutuse registrikaardile tehakse vara ülemineku kanded kinnistusraamatus ja vallasvara registrites ühendava sihtasutuse avalduse alusel.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Ühendatav sihtasutus loetakse lõppenuks ühinemise kandmisega ühendava sihtasutuse registrikaardile. Registripidaja kustutab ühendatava sihtasutuse registrist.

(3) Ühinemist ei saa vaidlustada pärast selle kandmist ühendava sihtasutuse registrikaardile.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(4) Ühineva sihtasutuse juhatuse liikmed vastutavad solidaarselt ühinemisega sihtasutusele, selle asutajatele või sihtasutuse võlausaldajatele süüliselt tekitatud kahju eest.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(5) Käesoleva paragrahvi 4. lõikes nimetatud nõude aegumistähtaeg on viis aastat ühinemise kandmisest ühendava sihtasutuse registrikaardile.
[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 69. Ühinemine uue sihtasutuse asutamisega

(1) Ühinemisele uue sihtasutuse asutamisega kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 61–68 sätestatud koos seaduses ettenähtud täiendustega.

(2) Ühinevatele sihtasutustele kohaldatakse ühendatava sihtasutuse kohta sätestatud ja asutatavale sihtasutusele ühendava sihtasutuse kohta sätestatud. Sihtasutused loetakse ühinenuks uue sihtasutuse registrisse kandmisel.

(3) Uue sihtasutuse asutamisele kohaldatakse sihtasutuse asutamise sätteid, kui käesolevas peatükis sätestatud ei tulene teisiti. Asutajateks on ühinevad sihtasutused.

(4) Ühinemislepingus tuleb lisaks käesoleva seaduse § 62 1. lõikes sätestatule määrata uue sihtasutuse nimi ja asukoht ning juhatuse liikmed. Ühinemislepingule lisatakse asutatava sihtasutuse põhikiri, mis kinnitatakse ühinemisotsusega.

(5) Ühineva sihtasutuse juhatus esitab avalduse ühinemise kandmiseks registrisse.
[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

(6) Ühinevate sihtasutuste juhatused esitavad ühise avalduse uue sihtasutuse kandmiseks registrisse.
[RT I, 21.06.2014, 8- jõust. 01.01.2015]

2. jagu Jagunemine

§ 70. Jagunemise mõiste

(1) Jagunemine toimub likvideerimismenetluseta jaotumise või eraldumise teel. Sihtasutus võib jagunemisel osaleda ainult põhikirjas ettenähtud juhtudel.

(2) Jaotumise korral annab jagunev sihtasutus oma vara üle omandavatele sihtasutustele. Omandav sihtasutus võib olla olemasolev või asutatav sihtasutus. Jaotumise korral jagunev sihtasutus lõpeb.

(3) Eraldumise korral annab jagunev sihtasutus osa oma varast üle ühele või mitmele omandavale sihtasutusele. Omandav sihtasutus võib olla olemasolev või asutatav sihtasutus.

(4) Sihtasutus võib jaguneda ainult sihtasutusteks ning osaleda ainult sihtasutuse jagunemisel.

(5) Seaduses sätestatud juhtudel on jagunemiseks vaja pädeva asutuse luba.

§ 71. Jagunemisleping

(1) Jagunemiseks sõlmivad jagunemises osalevate sihtasutuste juhatused jagunemislepingu. Jagunemislepingus tuleb märkida:

- 1) jagunemises osalevate sihtasutuste nimed ja asukohad;
- 2) igale omandavale sihtasutusele üleantava vara nimekiri;

3) jagunemise tagajärjed töötajatele.

(2) Jagunemisleping peab olema notariaalselt tõestatud.

(3) Kui heakskiidetud jagunemisleping on tingimuslik ja tingimus ei ole viie aasta jooksul pärast lepingu sõlmimist saabunud, võib sihtasutus selle lõpetada, teatades lõpetamisest vähemalt kuus kuud ette, kui jagunemislepingus ei ole ette nähtud lühemat etteteatamise tähtaega.

§ 72. Jagunemisotsus

(1) Jagunemislepingust tekivad õigused ja kohustused, kui jagunemislepingu on heaks kiitnud kõigi jagunemises osalevate sihtasutuste nõukogud. Jagunemisotsus peab olema kirjalik.

(2) Jagunemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletas üle 2/3 nõukogu liikmetest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

§ 72¹. Jagunemisotsuse vaidlustamine

Kohus võib sihtasutuse asutaja, nõukogu liikme või juhatuse liikme nõudel seaduse, ühingulepingu või põhikirjaga vastuolus oleva jagunemisotsuse kehtetuks tunnistada, kui nõue on esitatud ühe kuu jooksul otsuse tegemisest arvates.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 73. [Kehtetu -RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 74. Avalduse esitamine sihtasutuste registrile

(1) Jagunemisel osaleva sihtasutuse juhatas esitab mitte varem kui ühe kuu möödudes jagunemislepingu heakskiitmisest avalduse jagunemise registrisse kandmiseks. Avaldusele lisatakse:

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

- 1) jagunemislepingu notariaalselt kinnitatud ärakiri;
- 2) jagunemisotsus;
- 3) jagunemise luba, kui see on nõutav.
- 4) [kehtetu -RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Avalduses peavad juhatuse liikmed kinnitama, et jagunemise otsust ei ole vaidlustatud või vaidlustamise avaldus on jäetud rahuldamata.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 75. Omandava sihtasutuse nimi

Jaotumise korral võib omandav sihtasutus jätkata tegevust jaguneva sihtasutuse nime all.

§ 76. Jagunemise kanne

(1) Jagunemine kantakse jaguneva sihtasutuse registrikaardile, kui see on kantud kõigi omandavate sihtasutuste registrikaartidele. Omandavate sihtasutuste registrikaartide kannetes märgitakse, et jagunemine loetakse toimunuks selle kandmisega jaguneva sihtasutuse registrikaardile.

(2) Jagunemisega seotud menetlused liidetakse ühte menetlusse.

[RT I, 21.06.2014, 8- jõust. 01.01.2015]

§ 77. Kande õiguslik toime

(1) Jagunemise kandmisega jaguneva sihtasutuse registrikaardile läheb jaguneva sihtasutuse kogu vara, eraldumise korral eraldatud vara vastavalt jagunemislepingus ettenähtud jaotusele üle omandavatele sihtasutustele. Pärast jagunemise kandmist jaguneva sihtasutuse registrikaardile tehakse vara ülemineku kanded kinnistusraamatusse ja vallasvara registritesse omandava sihtasutuse avaldusel.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(2) Jaotumise korral lõpeb jagunev sihtasutus jagunemise kandmisega jaguneva sihtasutuse registrikaardile. Registripidaja kustutab jaguneva sihtasutuse registrist.

(3) Jaotumise korral jagamata jäänud vara jagatakse omandavate sihtasutuste vahel võrdeliselt nende osaga jagatud varas.

(4) Jagunemist ei saa vaidlustada pärast selle kandmist jaguneva sihtasutuse registrikaardile.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 78. Vastutus jaguneva sihtasutuse kohustuste eest

(1) Enne jagunemise kandmist jaguneva sihtasutuse registrikaardile tekkinud jaguneva sihtasutuse kohustuste eest vastutavad jagunemisel osalevad sihtasutused solidaarselt. Solidaarvõlgnike omavahelises suhtes on kohustatud isikuks ainult see, kellele kohustused määrati jagunemislepinguga.

(2) Jagunemisel osalev sihtasutus, kellele kohustust jagunemislepingus ei määratud, vastutab jaguneva sihtasutuse kohustuse eest, kui selle täitmise tähtpäev saabub viie aasta jooksul pärast jagunemise kandmist jaguneva sihtasutuse registrikaardile.

(3) Jagunemisel osalev sihtasutus avaldab viivitamata pärast jagunemise kandmist jaguneva ühingu registrikaardile väljaandes Ametlikud Teadaanded teate jagunemise kohta jagunemisel osalevate sihtasutuste võlausaldajale ja teatab võimalusest esitada oma nõuded tagatise saamiseks kuue kuu jooksul teate avaldamisest arvates.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(4) Jagunemisel osalev sihtasutus peab kuue kuu jooksul käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud teate avaldamisest arvates tagama võlausaldajate esitatud nõuded, kui võlausaldajad ei saa nõuda nõuete rahuldamist ja põhistavad, et jagunemine võib ohustada nende nõuete täitmist.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(5) Jagunemisel osaleva sihtasutuse juhatuse liikmed vastutavad solidaarselt jagunemisega sihtasutusele, asutajatele või sihtasutuse võlausaldajatele süüliselt tekitatud kahju eest.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

(6) Käesoleva paragrahvi 5. lõikes nimetatud nõude aegumistähtaeg on viis aastat alates jagunemise kandmisest jaguneva sihtasutuse registrikaardile.

[RT I 2009, 13, 78- jõust. 01.07.2009]

§ 79. Jagunemine uue sihtasutuse asutamisega

(1) Jagunemisele uue sihtasutuse asutamisega kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 70–78 sätestatud koos seaduses ettenähtud täiendustega.

(2) Asutatavatele sihtasutustele kohaldatakse omandavate sihtasutuste kohta sätestatud.

(3) Uue sihtasutuse asutamisele kohaldatakse sihtasutuse asutamise sätteid, kui käesoleva peatüki sätetest ei tulene teisiti. Asutajaks on jagunev sihtasutus.

(4) Jagunemisel uue sihtasutuse asutamisega koostavad jaguneva sihtasutuse juhatus või sihtasutust esindama õigustatud osanikud jagunemiskava, mis asendab jagunemislepingut. Jagunemiskavas tuleb lisaks käesoleva seaduse § 71 1. lõikes sätestatud määrata uue sihtasutuse nimi ja asukoht ning juhatuse liikmed. Jagunemiskavale lisatakse asutatava sihtasutuse põhikirja, mis kinnitatakse jagunemisotsusega.

(5) Jaguneva sihtasutuse juhatus esitab avalduse uute sihtasutuste ning jagunemise kandmiseks registrisse.

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

(6) Registripidaja kannab iga uue sihtasutuse registrisse, seejärel kannab registripidaja jagunemise registrisse ja teeb iga uue sihtasutuse juurde märke, millal jagunemine registrisse kanti.

[RT I, 18.12.2012, 3- jõust. 19.12.2012]

8. peatükk SEADUSE RAKENDAMINE

§ 80. Sihtasutuste seaduse kohaldamine vara sihtotstarbelise kogumise ja jagamise eesmärgil moodustatud mittetulunduslikele ühendustele

(1) Alates 1996. aasta 1. oktoobrist võib sihtasutusi asutada ainult sihtasutuste seaduses sätestatud korras ja neile kohaldatakse sihtasutuste seaduses sätestatud.

(2) Enne 1996. aasta 1. oktoobrit asutatud vara sihtotstarbelise kogumise ja jagamise eesmärgil moodustatud mittetulunduslikele ühendustele, millel ei ole liikmeid, kohaldatakse nende sihtasutusena registrisse kandmiseni käesoleva seaduse § 1 lõikes 1, §-s 2, § 3 lõikes 5, §-s 17, § 18 lõikes 1, lõike 2 esimeses lauses ja lõikes 3, §-des 20–23, §-s 33, § 34 lõigetes 1 ja 3, §-des 38, 43–51, § 52 lõike 1 esimeses lauses ja lõikes 2, §-des 53–60 sätestatud; registrisse kandmisel kohaldatakse neile käesolevat seadust tervikuna. Kui käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud vara sihtotstarbelise kogumise ja jagamise eesmärgil moodustatud mittetulundusliku ühenduse

põhikiri on vastuolus sihtasutuse seadusega, kohaldatakse seaduses sätestatud. Paragrahvides 16–32 ja 40–42 sätestatud kohaldatakse vara sihtotstarbelise kogumise ja jagamise eesmärgil moodustatud mittetulunduslikele ühendustele, millel ei ole liikmeid niivõrd, kui nende põhikirjadest ei tulene teisiti. [RT I, 20.04.2017, 1- jõust. 15.01.2018]

(3) Enne 1996. aasta 1. oktoobrit asutatud vara sihtotstarbelise kogumise ja jagamise eesmärgil moodustatud mittetulunduslikele ühendustele, millel on liikmed, kohaldatakse mittetulundusühingute seaduse §-des 91–96 sätestatud.

(4) Käesoleva paragrahvi 2. lõikes nimetatud mittetulunduslike ühenduste majandusaasta aruande kinnitab vastavalt põhikirjale selleks pädevust omav organ. Sellistele ühendustele ei kohaldata raamatupidamise seaduse §-s 24 sätestatud.

(5) Kuni vastava seaduse jõustumiseni määratakse audiitori tegevuse kord ja alused ning audiitorile esitatavad nõuded Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud korras.

§ 81. Ühinemine ja jagunemine

(1) Registreeritud kantud sihtasutuste ühinemine ja jagunemine toimub käesolevas seaduses sätestatud korras. Registreeritud kantud sihtasutus ei või ühineda registreeritud kandmata vara sihtotstarbelise kogumise ja jagamise eesmärgil moodustatud mittetulundusliku ühendusega.

(2) Sihtasutusena registreeritud kandmata vara sihtotstarbelise kogumise ja jagamise eesmärgil moodustatud mittetulunduslike ühenduste ühinemine ja jagunemine ei ole lubatud.

§ 82. Registreeritud kandmise avaldus

(1) Enne 1996. aasta 1. oktoobrit asutatud ning Eesti Vabariigi ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide registris (edaspidi *ettevõttere register*) registreeritud vara sihtotstarbelise kogumise ja jagamise eesmärgil moodustatud mittetulunduslik ühendus, mis vastab sihtasutuste seaduse nõuetele, kantakse sihtasutusena mittetulundusühingute ja sihtasutuste registreeritud tema avalduse alusel.

(2) Registreeritud kandmise avalduses tuleb märkida sihtasutuse kohta seaduses sätestatud andmed ning avaldusele lisada seaduses sätestatud dokumendid, samuti tema ettevõttere registris registreerimise tunnistus.

(3) Vara sihtotstarbelise kogumise ja jagamise eesmärgil moodustatud mittetulundusliku ühenduse põhikiri peab sihtasutusena registreeritud kandmiseks olema viidud kooskõlla käesolevas seaduses sätestatuga.

(4) Paragrahvi 80 2. lõikes nimetatud mittetulunduslike ühenduste põhikirjas muudatuste tegemine ja ettevõttere registris registreerimisele kuuluvate andmete muutmine toimub enne 1996. aasta 1. oktoobrit kehtinud korras.

§ 83. Märked registrites

(1) Ettevõttere registreeritud kantud vara sihtotstarbelise kogumise ja jagamise eesmärgil moodustatud mittetulundusliku ühenduse sihtasutusena registreeritud kandmisel tehakse registri pidaja teate alusel ettevõttere registri kandesse vastav märg.

(2) Enne 1996. aasta 1. oktoobrit asutatud vara sihtotstarbelise kogumise ja jagamise eesmärgil moodustatud mittetulundusliku ühenduse sihtasutusena registreeritud kandmisel tehakse registreeritud märgi sihtasutuse varasema registreerimise kohta ettevõttere registris, näidates ära endise registrinumbr.

§ 84. Registris kustutamine

Ettevõttere registreeritud kantud vara sihtotstarbelise kogumise ja jagamise eesmärgil moodustatud mittetulunduslike ühenduste suhtes, mida ei ole 1998. aasta 1. oktoobriks sihtasutusena registreeritud kantud või mille registreeritud kandmiseks ei ole selleks ajaks registripidajale avaldust esitatud või mille registreeritud kandmise avaldus on jäetud rahuldamata, kohaldatakse mittetulundusühingute seaduse §-s 95 sätestatud.

§ 85. Sihtasutuse nimi

(1) Sihtasutuse kandmisel registreeritud teeb registripidaja järelepärimise ettevõttere registri pidajale ettevõttere registris sama või sarnase nime registreerimise kohta.

(2) Taotletavat nime ei kanta registreeritud, kui see nimi või nimega eksitavalt sarnane nimi on registreeritud ettevõttere registris teise vara sihtotstarbelise kogumise ja jagamise eesmärgil moodustatud mittetulundusliku ühenduse poolt enne taotlejat.

§ 85¹. Elektroonilise aruandluse rakendamine

Käesoleva seaduse § 34 lõike 4 teises lauses sätestatud kohaldatakse majandusaasta aruandele, mis on koostatud aruandeperioodi kohta, mis algab 2009. aasta 1. jaanuaril või hiljem.

[RT I 2008, 27, 177- jõust. 10.07.2008]

§ 85². Majandusaasta perioodi registrisse kandmine

Registris olevate sihtasutuste majandusaasta alguse ja lõpu kannab registripidaja registrisse põhikirja järgi ilma kandeavalduse ja kandemääruseta. Kandeale ei kohaldata mittetulundusühingute seaduse § 82 ega tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 599 teist lauset ning selle eest ei võeta riigilõivu.
[RT I, 21.03.2014, 3- jõust. 31.03.2014]

§ 85³. Majandusaasta aruande esitamine 2020. aastal

Sihtasutus, kellel on kohustus esitada majandusaasta aruanne registripidajale ajavahemikul 2020. aasta 12. märtsist 31. augustini, peab esitama aruande hiljemalt 2020. aasta 31. oktoobril.
[RT I, 23.05.2020, 2- jõust. 24.05.2020]

§ 86. Raamatupidamise seaduses tehtavad muudatused ja täiendused

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 87. Rakendamise määruised

[Kehtetu -RT I, 21.06.2014, 8- jõust. 01.01.2015]

§ 88. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 1996. aasta 1. oktoobril.